

Bemutatjuk partnereinket

A XXI. SZÁZADI ROMA NŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK TAGJAIVAL BESZÉLGETTÜNK

Mivel foglalkozik a szervezetetek?

Egyesületünk a roma és nem roma nők jogainak és társadalmi érdekeinek képviselését segíti, elősegíti közéleti szerepvállalásukat és családjuk életminőségének javítását. Célunk az előítéletek csökkentése és az integráció elősegítése, alaptevékenységeink közé tartozik a közösségszervezés, közösségfejlesztés, érdekképviselés, érdekérvényesítés, és roma hagyományok, kultúra őrzése, ápolása. Közel négy éve dolgozunk aktívan Nyíregyházán, elsősorban Jósavárosban. Csapatunk 18 főből áll, akik nem csak nők, és romák, hanem férfiak és nem romák is. Igazán színes, lelkes csapat vagyunk, önkénteseink száma 19 fő, akik leginkább középiskolás, roma származású diákok és munkanélküli roma asszonyok. Célunk, hogy aktivizáljuk és képessé tegyük (elsősorban a roma származású) nőket, asszonyokat a minél aktívabb közéleti szerepvállalásra. A **Kárpátok Alapítvány** által támogatott projektünk keretein belül a jósavárosi kisgyermekesek részére szervezünk heti rendszerességgel fejlesztő foglalkozásokat.

Miért fontos a korai képességgondozás a hátrányos helyzetű gyermekek és szüleik esetében?

„Azért fontos mihamarabb (már akár a magzati időszakban) elkezdni a gyermekek fejlődésének támogatását, hogy a szülő minél hamarabb szembesülhessen a gyermeke esetleges készség, képesség hiányával, ezáltal minél hamarabb tudjon szakemberhez fordulni, és korrigálni, amit szükséges. Így mire közösségbe kerül a gyerek (főleg iskolába), könnyebben veheti az akadályokat és tudja tartani a tempót a társaival, ne éljen meg kudarcokat pusztán a hátrányból fakadó lemaradása miatt. Ha a szülő is megfelelő tudással rendelkezik a képességgondozásról, akkor az elsajátított tudást otthon is tudja alkalmazni a gyermekein. Ez azért is fontos, hogy szorosabb kapcsolat alakuljon ki anya és gyermeke között.” – **Makula Réka, az egyesület elnöke**

„Fontos, hogy már most segítsük a gyerekeket, szülőket, hogy a gyerekek megfelelően fejlődjenek. Különböző játékokkal, aktivitásokkal segítünk elsősorban, amelyek segítik a finommotorikát, a szem-kéz koordinációt és a vizumotoros területeket. Mivel a szülők is jelen vannak a foglalkozásokon, át tudják venni a technikákat és otthon is tudják azokat a gyerekeikkel játszani, gyakorolni.” – **Szabó Bettina, egyesületi tag**

„Tapasztalataim szerint még a középosztálybeli szülők is sokszor elbizonytalanodnak a gyermeknevelés során. A szegénységben élő /cigány gyerekek többsége eleve hátrányos helyzetből indul, hiszen szüleik legtöbbször nem rendelkeznek megfelelő pozitív példával, gyakorlatokkal a helyes neveléssel, gyermekgondozással kapcsolatosan. Nem elég, ha egy szülő csak 'szereti' gyermekét, tudni kell az életkorának megfelelő fejlődést is biztosítani, elősegíteni számára. Rendszerességet kell kialakítani a gyermek és a család életében, hogy a legalapvetőbb emberi szükséglet, a biztonság ki legyen elégítve. Ebben van nagy szerepe a **Szirom** játszótérünknek. Biztonságos környezet, elfogadó és felkészült munkatársak. Nem csak a gyermekekkel foglalkozunk, hanem a szülőkkel is, roma nőkként példát mutatva, tanácsot adva, bevonva őket a fejlesztő játékokba, megismertetve velük a gyermekek fejlesztésének folyamatát. És nem utolsósorban, lehetőséget biztosítunk a szülőknek, hogy megoszthassák egymással, velünk és szakemberekkel a saját tapasztalataikat.” – **Csikósné Julika, egyesületi tag**

Miben segítetek még?

Mindannyian úgy gondoljuk, hogy szükség van a szülők ismeretének, tudásának folyamatos bővítésére. A korai képességgondozás mellett nagyon fontos az önképzés. Annak a szülőnek az esetében, aki önmagával nincsen kibékülve, nem jár közösségbe, kisebbségi érzete van, depressziós, munkanélküliséggel küzd, nem tud önéletrajzot írni, nem mer segítséget kérni, vagy nem ért a számítógéphez – és még sorolhatnánk - nagy a valószínűsége, hogy a gyermeke(i) fogják meginni mindennek a levét. Hiszen a mindennapos gondok felemésztik a szülőt, és nagy valószínűséggel már nem jut elegendő energiája a valódi anya/ apa szerepére. Fontos, hogy a szülőket is meg kell tanítani a közös szabályok betartására, pl.: pontos időben érkezem, hogyan jelenek meg egy közösségben, hogyan kommunikálok felnőttekkel, gyerekekkel, a rám bízott feladatot időben elvégzem, stb. Hiszen amíg a szülő ezeket a szabályokat, nem sajátítja el, addig a gyermeke sem fogja tudni, hiszen a szülő mintaként szolgál számára.

Akikkel véleményünk szerint érdemes együttműködni: munkaügyi központ, képző intézmények, mediátorok, pszichológusok, családsegítő szolgálat, gyermekvédelmi központ, pedagógusok. Jelen projektünkbe bevontunk családsegítő szakembert, védőnőt, a Jósavárosban működő Baba-mama klubot, akikkel eredményesen működünk együtt. A szülők képzését és elhelyezkedését segíti az internetes állás és tanfolyam keresési szolgáltatásunk. Programunk azzal, hogy mindig azonos időpontban várja a gyerekeket, rendszerességet visz a családok életébe.

Próbálunk otthonra is szabályokat ajánlani a szülőknek, hogy a mindennapokban is mindennek legyen meg az ideje (ébredés, reggeli, játékos fejlesztés, séta, és nem utolsósorban az esti lefekvés, lehetőleg mindig azonos időben). A rendszeresség és a szabálytudat kialakítása könnyebbé teszi a gyermek beilleszkedését a bölcsődébe, óvodába, iskolába. Jobban meg tud felelni az ottani elvárásoknak, nem kudarcokkal fog szembesülni, hanem sikerélményekkel. Ezáltal a többségi társadalom esetlegesen ellenséges viselkedése nem az oly tipikus reakciókat váltja ki a roma gyerekekből, mint a magába fordulás vagy az agresszió, hanem éppen a megfelelni vágyást, a bizonyítás akaratát ébreszti fel bennük.

Milyen főbb problémákkal szembesültök most a munkátok végzése során a járvány következtében?

Azt gondoljuk, hogy ezen időszak alatt az egyik legnagyobb probléma, hogy meg kellett szakítanunk a rendszeres, személyes találkozókat. A családok már hozzászoktak ehhez, a hétvégéjüket annak függvényében tervezték. Most mi is áttértünk az online foglalkozásokra, aminek persze örülünk, hiszen, ha csak így is, de megmarad a kapcsolat a családokkal.

A szülők részéről nehézséget okoz a digitális oktatás, az otthontanulás, otthontanítás. A főbb problémák, hogy nincsenek eszközök (számítógép, internet), kicsi lakásban élnek többen, nehéz az iskolás gyermeket segíteni a tanulásban úgy, hogy a kisebb gyerekek tévénak, vagy hangosan játszanak, vagy egyszerűen a szülő nem tud segíteni, mert nem érti a feladatot. Leginkább az anyák tanulnak otthon a gyerekekkel, akik teljesen le vannak terhelve az egyéb háztartási teendőkkel is. Félő, hogy emiatt a gyerekek nagyon lemaradnak. Egyesületünkben emiatt egy szakember segít azoknak a családoknak a tanulásban, akik ezt igénylik. Probléma még a szülők részéről a munkahely elvesztése, az alkalmi bevételek kiesése, vagy, hogy a közmunkások csökkentett 6 órában dolgoznak, így a pénzük is kevesebb lett. Ez feszültséget szül a családokban, amely kihat a gyermekek fejlődésére is. A készség-, képességfejlesztő eszközöknek is híján vannak azok a családok, akikkel dolgozunk. Ezért a Kárpátok Alapítvány támogatásából kreatív eszközökkel igyekszünk segíteni a családokat, minden héten tartós élelmiszert és fertőtlenítő csomagot kapnak, a gyerekek pedig kézműves alapanyagokat, és útmutatót az elkészítéshez.

Hogyan lehetne ezeket a problémákat kezelni?

Úgy gondoljuk, hogy elsősorban a helyi önkormányzat felelőssége, hogy segítse a krízishelyzetbe került családokat.

De természetesen a karitatív szervezetek, és egyéb civil szervezetek közreműködésére is nagy szükség van most. Jósaváros területén körülbelül 25 civil szervezet van jelen, ebből egy, akik romákkal, szegényekkel, Toronyházban élőkkel foglalkoznak, ezek vagyunk mi. Mi, a projektbe bevont családokat a fent említett módon segítjük (oktatás, csomag), valamint továbbra is kereshetnek bennünket önéletrajzírás, vagy munkakeresés kapcsán. Illetve bekapcsolódunk minden olyan kezdeményezésbe, amely által segíteni tudjuk a helyi családokat, gyerekeket.

Számotokra miért fontos ez a munka?

„Nagyon szeretek gyerekekkel foglalkozni, és szívemen viselem a gyerekek helyzetét, fontos, hogy még ebben a mindenki számára nehéz időszakban is gyerekek lehessenek a gyerekek, és játszhassanak, alkothassanak, beszélgethessenek a szüleikkel.” – **Szabó Bettina, egyesületi tag**

„Jó látni, hogy rövid 6 hónap után már ügyesebbek, szófogadóbbak a gyerekek. Bízunk bennünk szülők és gyermekek egyaránt. Szívesen vannak velünk, és lelkesen teljesítik a kapott feladatokat – amit nem is feladatként, hanem közös játékként élnek meg.” – **Csikósné Julika, egyesületi tag**

„Hosszú ideje foglalkozom gyerekekkel. Nagyon szeretek köztük lenni, mert akkor elfelejthetem, hogy felnőtt vagyok. Nagyon sokat tanulok tőlük. Sokszor eszembe jut a gyermekkorom, hogy mennyire ingerszegény volt, mennyire örültünk volna a tesókkal, ha lett volna egy ilyen program, ami ingyen van és cigányok is bemehetnek. Úgy gondolom, hogy a romák társadalmi megítélésének, helyzetének javítása szempontjából, nagy szükségünk van a gyerekekre, és a velük folytatott fejlesztő munkára. Hogy megkaphassanak minden segítséget ahhoz, hogy jól teljesíthessenek az iskolában, sikeresek legyenek, lehetőségük legyen lediplomázni, és a későbbiekben képviselni a romák és a szegénységben élők érdekeit, értékeit.” – **Makula Réka, egyesületi elnök**

A **Kárpátok Alapítvány** 2018-ban indította el "Roma gyerekek korai képességgondozásához szükséges helyi kapacitások fejlesztése" elnevezésű programját, amelynek keretében évente 12-13 civil szervezettel dolgozik partnerségben. A program közel 300-400 nehéz körülmények között élő, hátrányos helyzetű településen vagy településrészen élő 8 év alatti kisgyermek korai képességgondozásához járul hozzá évente. A támogatott projektek keretében olyan rendszeres készségfejlesztő programokat, kirándulásokat, táborokat szerveznek a gyerekeknek, amelyek számukra egyáltalán nem vagy alig érhetőek el ezekben a vidéki térségekben. Emellett az érintett szülők gyermekgondozással kapcsolatos információkhoz és szolgáltatásokhoz jutását segítik elő, illetve a romákkal szemben fennálló kirekesztő sztereotípiák oldásán dolgoznak a megvalósítók.

További információ a programról:

www.karpatokalapitvany.hu

